

Sprawozdanie

Komisji gminnej w przedmiocie wniosku Wydziału krajowego o zorganizowaniu systematyczniejszego nadzoru nad gospodarstwem powiatów i gmin.

Wysoki Sejmie!

Spełniając życzenie wielokrotnie w Wysokiej Izbie, tudzież przez Reprezentacye powiatowe podniesione, również idąc za wskazówkami wyrażonemi w zeszlórocznym sprawozdaniu komisji gminnej, opartem na zebranych szczegółowych danych, Wydział krajowy przedłożył Wysokiemu Sejmowi wniosek na zorganizowanie systematyczniejszego nadzoru nad gospodarstwem powiatów i gmin i domaga się w tym celu dodania mu odpowiednich sił.

Komisya gminna wyraża zadowolenie, że Wydział krajowy uczynił zadość ogólnie odczutej potrzebie zorganizowania systematyczniejszego nadzoru — stwierdzając że to, co w tym kierunku dotychczas działośo, jest mimo wysiłków Wydziału krajowego stanowczo niedostateczne, a brak sił do wykonania tych zadań pierwszorzędnego znaczenia naraził nawet niejednokrotnie Wydział krajowy na zarzut zaniedbywania obowiązku, który w myśl postanowienia ustaw w zastępstwie Wysokiego Sejmu sprawuje.

Wysoki Sejm całym szeregiem nowel do ustaw gminnych i o Reprezentacyi powiatowej pomnożył znacznie obowiązki kontroli ze strony Wydziału krajowego, nie dodał jednak odpowiednich sił do wykonania tych zadań.

O jak znaczny majątek, podlegający tej kontroli, tak w obrocie pieniężnym jak też w nieruchomościach się rozchodzi — dobitnie wykazano w sprawozdaniu Wydziału krajowego i w zeszlórocznym sprawozdaniu komisji gminnej.

Komisya stwierdza, że wiele powiatów i znaczniejszych gmin miejskich nie było przez 10, 12 i więcej lat lustrowanych a przecież to bezpośrednie zetknięcie się Wydziału krajowego z powiatami i gminami jest z wielu względów wprost konieczne, nawet niezbędne i przyczynia się niewątpliwie do ulepszenia administracyi i usunięcia dostrzeżonych wadliwości, z pożytkiem dla ogółu. Nadto stwierdziła komisya gminna, że żądania powiatów i gmin w kierunku nadzoru są tak liczne, że Wydział krajowy dotychczasowymi siłami tym żądaniom sprostać nie może.

Ponieważ żądania Wydziału krajowego co do pomnożenia etatu są bardzo skromne, przeto komisya gminna sądzi, że Wydział krajowy programowi w sprawozdaniu wyłuszczonego tylko w takim razie sprosta, jeżeli te siły, które mu dodane zostaną, wyłącznie i jedynie do celów nadzoru użyte będą.

W końcu wyraża komisya życzenie, ażeby kosztów lustracyi powiaty i gminy w ogólności nie ponosiły.

Komisya gminna wnosi przeto:

Wysoki Sejm raczy powziąć następującą uchwałę:

„Celem skutecznego wykonywania systematycznego naczelnego nadzoru nad gminami i reprezentacyami powiatowemi w myśl obowiązujących ustaw i rezolucyj sejmowych, zwiększa się etat urzędników conceptowych o jednego radcę i jednego sekretarza, a w dziale rachunkowym o jednego adjunkta i upoważnia się Wydział krajowy do obsadzenia tych posad“.

Przewodniczący:

Ap. Jaworski.

Sprawozdawca:

Mojsa.

